

Bijbelstudie

Frans van Velzen

De nieuwe mens aantrekken Efeziërs 4:17-24

INHOUD

Stille tijd	2
Van God los	2
Uit de band	2
Punt erachter	3
Nieuwe start	4
Kringstudie 8	5
Verkenning van de tekst	5
Context	5
Thematiek en structuur	5
Korte uitleg	5
Boodschap en actualiteit	5
Voorbeelden en verhalen	6
Aanwijzingen voor de kringleider	6
Ijsbreker	6
Inleiding	6
Kringgesprek	6
Afsluiting	7
Werkvellen voor de kringstudie	7
Werkvel	8

Stille tijd

tussen kringstudie 7 en 8

1

*In hun geest heerst duisternis
en ze zijn vervreemd van het leven met God,
omdat ze hem niet kennen
en hun hart voor hem gesloten hebben.
(Efeziërs 4:18)*

Van God los

'Vervreemd van het leven met God', van God los. Zo tekent Paulus het leven van heidenen, van niet-joden. Het leven dat God geeft en zoals hij dat bedoeld heeft, zijn ze kwijtgeraakt. Er is afstand gekomen tussen God en hun leven. Hoe dat komt? Paulus noemt twee redenen. 'Omdat ze God niet kennen en hun hart voor hem gesloten hebben'. Ze *willen* hem ook niet kennen! Ze rekenen niet met God. Of ze hebben verkeerde ideeën over hem.

a) Onderdeel 1

- Wat herken je hiervan concreet in onze samenleving anno 2007?
- Bid voor mensen in ons land, die vaak zonder God de weg kwijt zijn, dat ze Christus leren kennen.

b) Onderdeel 2

- Wat herken je hiervan in de praktijk van je eigen gemeente?
- Bid voor je gemeente, dat we niet wereldgelijkvormig worden of zijn, maar anders dan de wereld, dan mensen zonder God.

c) Onderdeel 3

- Wees eens eerlijk, wat herken je hiervan in je eigen leven?
- Bid voor jezelf, dat je niet ongemerkt vervreemd van God.

2

*Afgestompt als ze zijn,
geven ze zich over aan losbandigheid
en storten ze zich in allerlei zedeloze praktijken.
(Efeziërs 4:19)*

Uit de band

Het leven zonder God is bovendien losbandig, met allerlei zedeloze praktijken. Dat zie je overal om je heen. Kijk maar naar tv, internet, tijdschriften, reclames. Veel draait om seks en drank. Maar losbandigheid kom je ook tegen in andere vormen. In helemaal opgaan in je hobby, in ongeremde hebzucht, in ongebreideld geld lenen en kopen wat je hartje begeert, in veel en luxe eten en drinken.

Los-bandig: los van God en zijn geboden. Ik las pas over een meisje van al een eindje in de twintig. Via internet legt ze steeds contacten met jongens. Als het haar wat lijkt, maakt ze een afspraak en ontmoet ze hen in het echt. En dat loopt, zei ze er eerlijk bij, bijna altijd erop uit dat ze met ze naar bed gaat, of ze zo'n jongen nu leuk vindt of niet.

En een relatie komt er niet van. Het blijft bij die ene nacht. Vervolgens gaat ze weer op internet op zoek naar de volgende...

a) Onderdeel 1

- Wat herken je hiervan concreet in onze samenleving anno 2007?
- Bid voor mensen in ons land, die losbandig leven.

b) Onderdeel 2

- Wat herken je hiervan in de praktijk van je eigen gemeente?
- Bid voor je gemeente, dat niet een moraal los van God er ongemerkt insluipt.

c) Onderdeel 3

- Wees eens eerlijk, wat herken je hiervan in je eigen leven?
- Bid voor jezelf, dat God punten waarop je ten onrechte ongeremd bent, onder handen neemt.

3

*Door Jezus wordt duidelijk
dat u uw vroegere levenswandel moet opgeven
en de oude mens,
die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten,
moet afleggen
(Efeziërs 4:21b-22)*

Punt erachter

Met Christus komt alles in een ander daglicht te staan. Dan zet je een punt achter je oude, heidense leefwijze, dan 'leg je de oude mens af'. De oude mens staat voor de manier van leven zonder God. Daar stop je mee als christen. Als je God hebt leren kennen, in Jezus Christus, dan kun je niet meer leven alsof je hem *niet* kent! Ofwel, dan moet je er een punt achter zetten. Achter je leven van God los, door hem beter te leren kennen. En achter je losbandigheid, door rekening te houden met de wil van God.

a) Onderdeel 1

- Voor de meeste gelovigen in ons land geldt dat zij *geen* heidense, 'vroegere levenswandel' hadden. Als jou dat geldt, bedenk dan eens wat dit je toch te zeggen kan hebben. En als het je wel geldt, bedenk dan nog eens wat het je enerzijds gekost heeft en anderzijds opgeleverd.
- Dank God dat hij je veranderd heeft. En bid hem om de verandering die nog nodig is.

b) Onderdeel 2

- Je 'oude mens afleggen' is een beeld van het uittrekken van oude, versleten, vuil geworden kleding. Stel je dat beeld eens voor ogen. Wat roept dat – geestelijk opgevat – bij je op?
- Dank God dat je 'je oude plunje' bij hem mag achterlaten, in ruil voor een 'nieuw pak'!

c) Onderdeel 3

- 'Bedrieglijke begeerten' doen je de das om, als je leeft zonder God. Denk er eens over na hoe je verlangens (welke?) in de praktijk je kunnen misleiden.

- Vraag God om de juiste verlangens en het snoeien van verkeerde begeerten.

4

*...dat uw geest en uw denken voortdurend vernieuwd moeten worden
en dat u de nieuwe mens moet aantrekken,
die naar Gods wil geschapen is
in waarachtige rechtvaardigheid en heiligheid.
(Efeziërs 4:23-24)*

Nieuwe start

Behalve dat je als christen een punt zet achter je leven zonder God, betekent christen worden ook een nieuwe start! Als tegendeel van vers 22 heet dat hier 'de nieuwe mens aantrekken'. Een punt zetten achter je leven zonder God, je oude mens afleggen, is pas zinvol, als daarvoor het leven *met* God in de plaats komt. Zo maak je als gelovige een nieuwe start. Eens én telkens weer (vergelijk 'voortdurend' in vers 23). Doordat je God als Vader hebt leren kennen. Doordat je wilt leven, zoals Jezus heeft gedaan. Doordat Gods Geest in je woont en je van binnenuit leidt.

a) Onderdeel 1

- Je geest en denken moeten voortdurend vernieuwd worden (vers 23). Je 'bent er' nooit als christen. Hoe vindt voortdurende vernieuwing plaats in jouw leven?
- Vraag Gods Geest in je om je te vernieuwen.

b) Onderdeel 2

- De 'nieuwe mens aantrekken' is een beeld van het aandoen van nieuwe, prachtige, schone kleding. Stel je dat beeld eens voor ogen. Wat roept dat – geestelijk opgevat – bij je op?
- Dank God voor zijn geweldige cadeau: een compleet nieuw leven! En vraag om de totale realisering ervan in je leven.

c) Onderdeel 3

- De nieuwe mens is in zekere zin wat je zou kunnen noemen: 'de oudste mens'. Daarmee doel ik op de mens, zoals God die in het begin geschapen en bedoeld heeft. Paulus zegt daarvan dat die gemaakt is 'in waarachtige rechtvaardigheid en heiligheid'. Wat zou hij daarmee bedoelen? En wat zie je daarvan in je eigen leven?
- Dank God dat hij je rechtvaardig verklaard en geheiligd heeft! En bid hem dat dit zijn beslag mag krijgen in je hele bestaan.

Kringstudie 8

Efeziërs 4:17-24

Verkenning van de tekst

Context

In het voorgaande gedeelte, 4:1-16, gaat het om volwassen gelovige zijn (en wat bedieningen binnen de gemeente daaraan kunnen bijdragen). Hier volgt een beschrijving van dat bestaan als volwassen gemeentelid. Vanaf 4:25 zet Paulus deze schets overigens nog voort.

Thematiek en structuur

In 4:17-24 tekent Paulus het contrast tussen het vroegere, heidense leven van de gelovigen in Efeze en het nieuwe leven dat zij leiden als christen. Het draait in dit gedeelte met andere woorden om de vraag: leeft een christen nu zoveel anders dan anderen?

De structuur is als volgt:

- 1) vers 17-19: de leefwijze van heidenen;
- 2) vers 20-24: de leefwijze van christenen (met in vers 22 weer het contrast!).

Bij onderdeel 2 nog dit. Paulus geeft aan dat onderwezen zijn over Christus (vers 21) drie dingen betekent (vergelijk daarbij de doop!):

- ad 2: a) vers 22: het afleggen van de oude mens (vroegere leefwijze);
- b) vers 23: het vernieuwd worden van geest en denken;
- c) vers 24: het aantrekken van de nieuwe mens.

Korte uitleg

Paulus heeft moeilijkere gedeelten geschreven dan dit! Slechts twee aandachtspunten:

- vers 18: 'vervreemd van het leven met God'. Eigenlijk staat er: 'van het leven *van* God'. Dat betekent het leven dat God geeft en zoals hij dat bedoeld heeft.
- vers 23: Letterlijk staat er iets als: 'dat jullie vernieuwd worden wat betreft de geest van jullie denken'. Het gaat daarbij om vernieuwing, niet door jezelf, maar van Gods kant. Dat zou je als volgt kunnen weergeven: door de heilige Geest, die jullie denken nu beheerst (zie bijv. Romeinen 8:1-17).

Boodschap en actualiteit

Boodschap

Kernboodschap van dit gedeelte is dat het leven met Christus wezenlijk anders is dan het leven zonder hem. Wat dat leven met hem inhoudt, wordt vanaf 4:25 verder uitgewerkt. In dit gedeelte wordt in vers 20-24 geschetst wat aan het leven als christen voorafgaat: de overgang van het heidense leven zonder Christus naar het bestaan met hem.

Actualiteit

In de praktijk zie je in ons land niet zoveel verschil tussen een christen en een niet-christen. Meestal wonen ze in dezelfde soort huizen, hebben dezelfde hobby's, luisteren naar dezelfde muziek, kijken naar dezelfde tv-programma's. En als gelovigen voelen we

ons soms net zo bang, verdrietig, blij of teleurgesteld. Zit het verschil dan alleen daarin, dat je als christen lid bent van een kerk en zondags naar de dienst gaat?

Paulus maakt duidelijk: het leven als christen ziet er heel anders uit dan dat van een niet-christen! Hoe komt het dan dat je bij ons vaak zo weinig verschil ziet? Mogelijk speelt mee dat de meeste kerkgangers *geen* heidens verleden hebben, zoals de gelovigen in Efeze toen. En lopen we het gevaar stukje bij beetje te vervreemden van God, kerk en geloof. Oei! Zo beschrijft Paulus juist de *heidenen* (vers 18).

Zoek als kring met elkaar: waarin zit het onderscheid met niet-gelovigen vandaag de dag?

Voorbeelden en verhalen

Je zou boven dit gedeelte *Extreme makeover* kunnen zetten. Dat is een tv-programma waarin mensen die zichzelf lelijk vinden, compleet verbouwd worden tot prachtige, of zoals ze nogal benadrukken: sexy mensen. Drie maanden leeft zo iemand daarvoor in afzondering van zijn of haar familie. Allerlei cosmetische ingrepen vinden plaats aan gezicht en gebit, aan buik, borsten en billen. Alles wordt aangepakt!

Paulus beschrijft in dit gedeelte ook een *extreme makeover* als het gaat om christen worden. Maar dan toch ook weer 'geheel anders' (vergelijk vers 20 in de NBG-vertaling 1951!).

In het tv-programma zie ik juist het leven zonder God getekend. Dan zoek je je toevlucht tot verbouwing van je uiterlijk. Dan verwacht je je heil van schoonheid, van sexy zijn. Dan hoop je dat dat je eindelijk eigenwaarde geeft.

Maar ons probleem zit niet zozeer aan de buitenkant. En de oplossing dus ook niet. Als je het in die richting zoekt, bestrijdt je slechts de symptomen. Pak je alleen de koorts aan, in plaats van de haard van de ontsteking.

Onze *extreme makeover* als christen gebeurt van binnenuit. Gaan geloven in Jezus en vol zijn van de Geest zet dáár de knoppen om. Uiteraard heeft je christen-zijn gevolgen naar buiten toe, voor je gedrag en daden. Maar allereerst betekent het: anders gaan denken en anders aankijken tegen God, je medemens en jezelf.

Aanwijzingen voor de kringleider

IJsbreker

Begin met het tv-programma *Extreme makeover*. Je kunt een fragment op video met elkaar bekijken en daarover napraten. Of je kringleden laten vertellen wat ze ervan gezien hebben en daarover in gesprek gaan met elkaar.

Je kunt daarbij vragen stellen als:

- * Wat vind je van wat deze mensen laten doen?
- * Wat denk je dat voor hen redenen zijn dit te laten doen?
- * Wat voor andere oplossingen zou je hen kunnen aanraden in hun geval?

Inleiding

Ter inleiding op het onderwerp kun je gebruik maken van wat ik hierboven onder de kopjes 'context' en 'actualiteit' (zeker de eerste alinea) geschreven heb.

Als je genoeg tijd hebt, kun je bij 'actualiteit' de volgende vragen opwerpen:

- a) Waar zou het verschil tussen een christen en een niet-christen uit moeten blijken?
- b) Welke verschillen zie je in de praktijk?
- c) Hoe verklaar je de verschillen tussen het ideaal (vraag a) en de praktijk (vraag b)?

Kringgesprek

Lees het bijbelgedeelte hardop voor (of laat dat doen).

Geef de kringleden het bijbelgedeelte op papier (zie werkvel). Laat ze voor zichzelf eens kijken welke onderdelen ze erin opmerken. Dat kunnen ze op het werkvel aangeven. (Dit om de opbouw, zoals boven bij 'thematiek en structuur' aangegeven, op het spoor te komen!)

Wat ze gevonden hebben, kun je aansluitend uitwisselen (eventueel in kleine groepjes). Je kunt hier ruimte geven aan het eerste wat dit gedeelte bij je kringleden oproept:

- * Wat is jullie eerste indruk van hoe Paulus het verschil tussen de heidense en de christelijke leefwijze hier tekent?

Vervolgens zou ik het bijbelgedeelte in twee onderdelen aan de orde stellen:

- 1) vers 17-19: de leefwijze van heidenen;
- 2) vers 20-24: de leefwijze van christenen (met in vers 22 weer het contrast!).

vers 17-19: de leefwijze van heidenen

Onder het motto 'ga niet langer de weg van de heidenen' herinnert Paulus zijn lezers eerst aan hun heidense verleden. Dit tekent hij in vers 17-19 (en kijk ook naar vers 22!).
Gespreksvragen:

- * Paulus spreekt over de 'loze denkbeelden' (vers 17) en de 'duisternis in de geest' van niet-christenen? Welke hedendaagse voorbeelden kun je daarvan noemen?
- * Bovendien tekent Paulus het leven van niet-christenen als 'losbandig' en 'zich storten in zedeloze praktijken' (vers 19). Welke hedendaagse voorbeelden kun je daarvan noemen?
- * Achter deze uiterlijke kenmerken schuilt 'vervreemd zijn van het leven met God, hem niet kennen, een gesloten hart' (vers 18). Hoe kun je ooit dergelijke mensen bereiken met het evangelie?

vers 20-24: de leefwijze van christenen

Paulus herinnert zijn lezers er ook aan dat ze Christus hebben leren en wel anders (vers 20)! Hoe dat in zijn werk is gegaan, schetst hij in vers 20-24.

Gespreksvragen:

- * Je moet je vroegere levenswandel opgeven en de oude mens afleggen (vers 22). Wat betekent dat concreet in de praktijk voor jou?
- * Je geest en denken moeten voortdurend vernieuwd worden (vers 23). Wat betekent dat concreet in de praktijk voor jou?
- * Je moet de nieuwe mens aantrekken (vers 24). Wat betekent dat concreet in de praktijk voor jou?
- * Voor veel christenen nu staat dit ver weg, omdat ze van jongs af met het geloof zijn opgegroeid. Wat heeft dit alles je in dat geval te zeggen?

Afsluiting

Verwijs naar het begin met het kijken naar dan wel praten over het tv-programma *Extreme makeover*. Bespreek met elkaar welke overeenkomsten én verschillen je ziet tussen dit programma en dit bijbelgedeelte.

Werkvellen voor de kringstudie

De tekst van Efeziërs 4:17-24 in de Nieuwe Bijbelvertaling.

Werkvel

Efeziërs 4:17-24 (Nieuwe Bijbelvertaling)

- 17 Op gezag van de Heer zeg ik u dus met klem:
ga niet langer de weg van de heidenen
met hun loze denkbeelden.
- 18 In hun geest heerst duisternis
en ze zijn vervreemd van het leven met God,
omdat ze hem niet kennen
en hun hart voor hem gesloten hebben.
- 19 Afgestompt als ze zijn,
geven ze zich over aan losbandigheid
en storten ze zich in allerlei zedeloze praktijken.
- 20 Maar zo hebt u Christus niet leren kennen!
- 21 U hebt toch over hem gehoord,
u hebt toch onderricht over hem gekregen?
Door Jezus wordt duidelijk
- 22 dat u uw vroegere levenswandel moet opgeven
en de oude mens,
die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten,
moet afleggen,
- 23 dat uw geest en uw denken
voortdurend vernieuwd moeten worden
- 24 en dat u de nieuwe mens moet aantrekken,
die naar Gods wil geschapen is
in waarachtige rechtvaardigheid en heiligheid.